

شاید که پلنگ های خفته باشند

اگر از پیشداوری عجولانه در مورد خود ستایی نهراسیم و واقعیت ها را که اظهر من الشمس اند و همه گان به آن معترف و اذعان دارند بیان کنیم، می بینیم که واقعاً (شغنان) این سر زمین صعب العبور، کوهستانی و منزوی در دامن خود چه شخصیت ها و عالمان دینی و مذهبی تحت نام پیر، خلیفه و ملا و تحصیلکرده ها تحت نام مدیر، معلم، مامور و میرزا و شاعران و نوازنده گان و هنرمندان عرصه های مختلف هنر را در دامن خود پرورانده و در عصر حاضر نیز چنین شخصیت های معتبر و مجهزتر با علم و دانش عصر، داشته و دارد که مایه سر بلندی و افتخار همه ما میباشند. موجودیت یک موسسه تحصیلی تربیه معلم، بیشتر از 13 باب مکتب لیسه، داشتن اضافه تر از 40 یا 42 داکتر، تعداد قابل حساب استاد و معلم، انجیر، فارمسست، حقوقدان، تحصیلکرده های عرصه های کشاورزی و مالداری، نظام و غیره و غیره دیگران را نیز بهت زده ساخته و درین فکر فرو برده که درین چه رمز و رازی وجود دارد؟ اگر به غلو گویی متهم نشوم شاید ولسوالی ای در بدخشان پیدا نشود که معلم یا معلمین شغنانی به تدریس در مکاتب آن مصروف نباشند و شاید هیچ موسسه تعلیمی یا تحصیلی عالی در ولایات چون بدخشان، تخار، قندز، مزار شریف، شبرغان، بغلان، کابل و ننگرهار یافت نشود که یک تحصیل کرده شغنی از آن موسسه فارغ نشده باشد یا اینکه مشغول تحصیل در آن موسسه نباشند.

نگاه مختصر به تعداد و ارقام طویل این تحصیلکرده ها، دانشمندان، و شخصیت های فرهنگی ولسوالی شغنان سوالی در ذهن خطور میکند که چرا بعد از فراغت که اکثراً با درجات عالی بوده، پیشرفت و ترقی بعدی آنها بطی گردیده و حتی توقف می کند. آیا مشکلات زندگی و دشواریهای اقتصادی مانع رشد و پیشرفت بعدی آنها میگردد یا اینکه محیط اجتماعی مناسبی وجود ندارد؟ طوریکه یکی از شخصیت های معاصر کشور طی یادداشتی در مورد (عدیم) این عالم و شاعر شغنی که از دانش و استعداد عالی بر خوردار بود با حسرت و افسوس افزود که اگر محیط اجتماعی مناسب میداشت (شاعر ملی) می شد. اگر چنین موانع در برابر دیگر شخصیت ها و تحصیل کرده های ما نیز مطرح باشد؟ پس این محیط

اجتماعی و زمینه های رشد را آیا حکومت یا مسوولین دولتی وظیفه دارند که فراهم سازند یا اینکه خود ما نیز مسوولیت داریم؟ مسلماً همه ما مسوولیت داریم و به گفته عده ای از دوستان اگر (به جنبیم) و به اندازه توان و امکان این زمینه ها را مهیا سازیم، میتوانیم نقش و سهم خوبی در رشد و انکشاف بیشتر استعداد های راکد و در زیر خاکسترپنهان مانده اداء نمائیم. تجربه فعالیت چند ماهه (سیمای شغنان) نشان داد که: دانشمندان، پژوهشگران، شاعران و فرهنگیان شغنان مطالب دلچسپ، مفید و آموزنده را در اختیار همه ما گذاشتند و در ضمن ذخیره های از دانش و توانایی خود را به نمایش گذاشتند. میخوایم در اینجا تنها از (نوروز علی ثابتی) مثال بیاورم که این جوان با استعداد و تحصیلکرده از نور دریچه یا روزنه (سیمای شغنان) استفاده نموده و فهم، دانش، توانایی و تلاش خویش را مانند دیگران به نمایش گذاشت و ما را جرأت بخشید تا با خوشبینی حکم نمائیم که (شاید پلنگ های خفته باشند) اگر (سیمای شغنان) نمیبود چنین استعداد ها نا مکشوف باقی میماندند و اگر همه ما یا اکثریت ما دست بدست همدیگر داده پروگرام های مفید دیگر را روی دست بگیریم زمینه های خوبی برای رشد استعداد ها در عرصه های مختلف فراهم خواهد گردید. با ذکر مطالب پراکنده فوق چند موضوع را بعنوان نتیجه بحث بشکل پیشنهاد گونه حضور دوستان مطرح مینمایم:

1- مطالبی که به همه مردم شغنان تعلق میگیرد و مطرح میشود، باید بصورت منظم و مرحله به مرحله تعقیب و به سر منزل مقصود رسانیده شود. مثلاً الفبای زبان شغنانی بشکل خیلی ها عالی در سیمای شغنان مطرح و مورد بررسی و ابراز نظرهای همه جانبه قرار گرفت، اگر امکانات جمع شدن تمام صلاحیتداران این عرصه در زیر یک سقف ممکن نباشد؟ بناء طبق نظر و پیشنهاد انجنیر صاحب (اسرار) هرچه زودتر یک یا چند نفر توظیف کردند تا شکل توحیدی آنرا ترتیب و به مراجع مربوطه (وزارت معارف، اکادمی علوم و...) رسماً تقدیم نمایند تا در مورد تجدید نظر کتب درسی ترتیب شده اقدام شود و قدم های بعدی در مورد قاعده یا دستور و جمع آوری لغات آن بر داشته شود، این دستاورد بزرگ سیمای شغنان خواهد بود و در ضمن تشویق آن عده از دوستان در مورد اینکه (شاید پروسه کار الفبای زبان شغنانی متوقف شود یا اینکه فدای مصلحت های شخصی یا گروهی گردد) نیز مرفوع گردد.

2- آیا ممکن یا زمان آن مساعد است که شغنان یک هیئت مشورتی عمدتاً متشکل از شغنانی های مقیم شغنان و خارج آنرا داشته باشد؟ که از مردم شغنان

نمایندگی نموده ، مشکلات و پروژه ها را به مراجع دولتی و موسسات خارجی رسانیده، کمکهای آنها را جلب نماید. (طرح" نوجو" یا هر طرحیکه مورد قبول اکثریت باشد میتواند این خلاء را پر کند).

3- آیا ممکن است که یک نشریه (مجله) داشته باشیم؟ که مطالب تحقیقی و پژوهشی دوستان در آن نشر و به عنوان مأخذ حفظ گردد.

4- بدون شک دانشمندان و نویسندگان عرصه های مختلف داریم، بناء دوستان یا بصورت انفرادی یا گروهی روی موضوعات معین تحقیق و پژوهش نموده نتیجه تحقیقات خود را نه تنها از طریق سیمای شغنان یا سایت های دیگر بلکه بصورت جزوه یا رساله بدست نشر بسپارند.

موضوعات مختلفی وجود دارند که میتوانند موضوع خوبی برای تحقیق باشند مثلاً تاریخچه معارف در شغنان، تاریخ موسیقی پیش از میرافکن (میرافکنند)، جمع آوری بیوگرافی شاعران در یک مجموعه و غیره و غیره.

5- آیا ممکن است یا توانایی پولی آنرا داریم که یک صندوق کمک پولی به همت همه شغنانی های داخل و خارج شغنان بوجود بیاوریم؟ و از آن طریق کمک پولی به محصلین کم بضاعت در فراگیری مهارت های مسلکی یا تحصیلی، به مریضان بی امکانات یا در نشر و چاپ مواد و کتب که بمیراث فرهنگی مردمان شغنان ارتباط داشته باشد استفاده نماییم.

نیرو